

6 juni Amsterdam, Waalse Kerk,
20.15 uur
7 juni Den Haag, Lutherse Kerk,
20.15 uur

Presentatie i.s.m. The British Council
John Aldis Choir

dirigent John Aldis

L. Nono Sara dolce tacere
B. Ferneyhough Missa Brevis
P. Maxwell Davies The Lord's Prayer
The fader of heven
Alleluia pro Virgine Maria
D. Bedford The golden wine is drunk
I. Xenakis Nuits
A. Schönberg Friede auf Erden

Elisabeth Crocker *sopranen*

Elizabeth Harrison

Jean Knibbs

Lynda Richardson

Joyce Jarvis *alten*

Lesley Reid

Hazel Wood

Ashley Stafford *countertenor*

Peter Hall *tenoren*

William Kendall

Peter Long

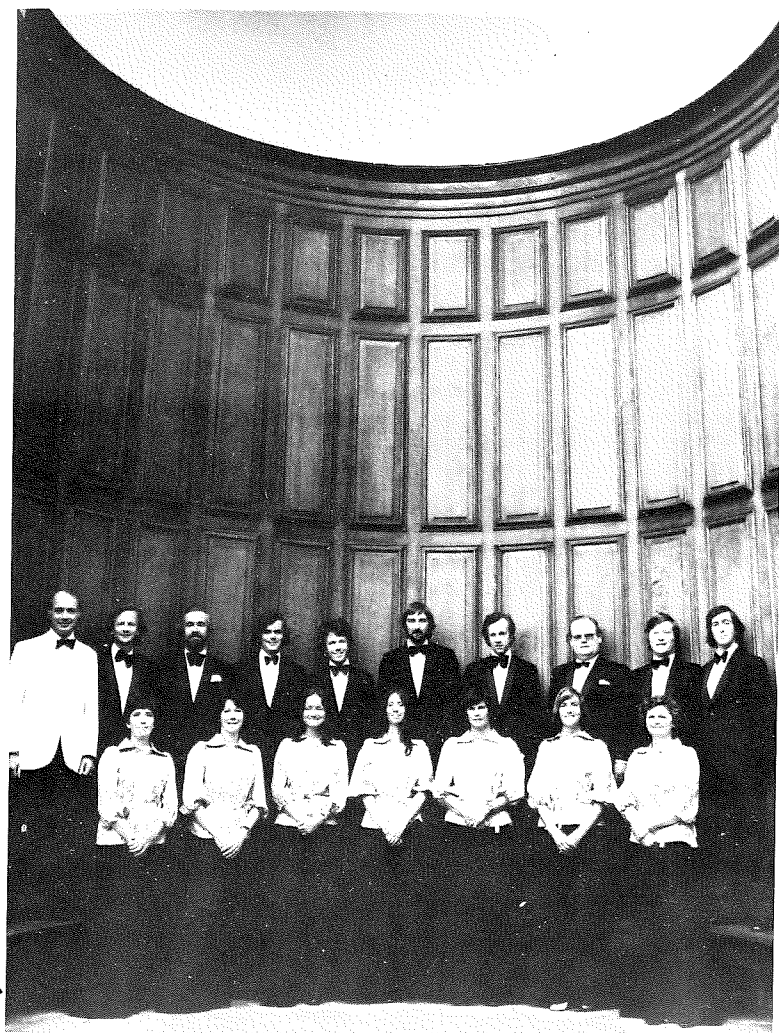
Leigh Nixon

Gareth Morrell *bassen*

Michael Pearce

Stephen Varcoe

Richard Wigmore

Boven: John Aldis
Onder: John Aldis Choir

Het John Alldis Choir

John Alldis volgde een muziekstudie aan King's College, Cambridge, specialiseerde zich onder Boris Ord en werd koordirigent. In 1962 vormde hij het nu wereldberoemde John Alldis Choir, waartoe 16 jonge beroepszangers toetraden. Het koor vond onder zijn leiding onmiddellijk erkenning voor uitvoeringen van een breed repertoire, vooral op het terrein van eigentijdse muziek.

Het koor heeft optredens verzorgd op de meeste internationale muziekfestivals en heeft tal van buitenlandse tournees verzorgd. In Londen kreeg het vooral bekendheid door de fameuze Proms. Roem verwierf het koor ook met plaatopnamen van Webern's koorwerken en van meer dan 50 opera's. Dirigenten, met wie het John Alldis Choir gewerkt heeft zijn o.a. Boulez, Barenboim, Britten, Giulini en Klemperer. Plaatopnamen en optredens werden bovendien gemaakt met Duke Ellington en Pink Floyd. In 1969 werd John Alldis benoemd tot dirigent van het London Philharmonic Choir, een functie die hij nog steeds vervult. In 1972 werd hij aangesteld als eerste dirigent en artistiek leider van het Deense Radiokoor. Hij is gastdocent aan de Londense Guildhall School of Music.

Luigi Nono: Sara dolce tacere (Zoet zal de stilte zijn)

De tekst is ontleend aan 'La terra e la morte' van Cesare Pavese, en begint met 'Anche tu sei collina e sentiero di sassi e gioco nei canneti...'. Nono brengt de teksten op verschillende manieren: de diverse lettergrepen zijn óf in volle akkoorden gezet, waarbij een melodische lijn hoorbaar wordt, óf opgedeeld over korte, puntig gezongen tonen, verdeeld over de diverse stemmen, waarbij iedere partij slechts een fragmentje van de volledige tekst zingt. Het geheel van de tekst kan derhalve alleen worden beluisterd als alle stemmen tegelijkertijd zingen. Bij voorbeeld: twee stemmen zingen de melodie die gecomponeerd is op de lettergrepen van het eerste woord: A - N / CHE... Het volgende woord - TU - is een vierstemmig akkoord, waarvan de diverse tonen na elkaar worden ingezet; het akkoord wordt 'tutti' afgerond. Het woord daarna is gezet als vijfstemmig akkoord dat als zodanig wordt ingezet, maar stem na stem eindigt. In sommige gevallen worden de woorden dermate vaag dat ze verloren raken in de totale structuur; in andere gevallen zijn de lettergrepen dicht op elkaar gezet om een gearticuleerde uitspraak van de tekst te bevorderen.

Anche tu sei collina
e sentiero di sassi
e gioco nei canneti,
e conosci la vigna
che di notte tace.
Tu non dici parole.

C'è una terra che tace
e non è terra tua.
C'è un silenzio che dura
sulle piante e sui colli.
Ci son acque e campagne.
Sei un chiuso silenzio
che non cede, sei labbra
e occhi bui. Sei la vigna.

E'una terra che attende
e non dice parole.
Sono passati giorni
sotto cieli ardenti.
Tu hai giocato alle nubi.
E' una terra cattiva —
la tua fronte lo sa.
Anche questo é la vigna.

Ritroverai le nubi
e il cannetto, e le voci
come un'ombra di luna.

Ritroverai parole
oltre le vita breve
e notturna dei giochi,
oltre l'infanzia accesa.
Sarà dolce tacere.
Sei la terra e la vigna.
Un acceso silenzio
brucerà la campagna
come i falò la sera.

Brian Ferneyhough: Missa Brevis

De Missa Brevis is Ferneyhough's eerst gepubliceerde vocale werk, nadat hij twee a cappella motetten en drie liederen voor hoge stem, klarinet, cello en piano, weer had teruggetrokken. Hij koos de mis, niet zózeer om de iconografische betekenis ervan, maar om de algemene bekendheid die deze tekst geniet en omdat deze zonder problemen een drastische muzikale bewerking kan ondergaan, zonder dat de betekenis verloren gaat. De liturgische tekst is in dit stuk slechts hier en daar te ontcijferen. Er wordt gebruik gemaakt van stereofonisch geplaatste groepen: de twaalf stemmen worden verdeeld in drie groepen. De betekenis hiervan lijkt zuiver dramatisch te zijn en maakt een totale onafhankelijkheid van het materiaal mogelijk in het laatste Agnus Dei. Het werk als geheel toont een geleidelijke ontwikkeling van volledig vastgelegde muzikale structuren in Kyrie, Gloria en Sanctus, via een vrij, op korte lettergrepen gezet melisme voor vrouwestemmen ter begeleiding en versiering van een lyrische melodie in de tenorpartij (Benedictus), naar de volledige vrijheid in het Agnus Dei: in dit fragment bedienen de drie koorgroepen zich van materiaal dat volstrekt ongesynchroniseerd ten gehore wordt gebracht.

David Bedford: The golden wine is drunk

Dit werk voor dubbel koor is in opdracht van John Alldis en de Britse Arts Council geschreven. Het is opgedragen aan John Alldis, Sue, Sarah, Emily, Tammy, Cloë en de kleine man in het vuile citroenkleurige pak.

The fire is out, and spent the warmth thereof,
This is the end of every song man sings.
The golden wine is drunk, the dregs remain,
Bitter as wormwood and salt as pain;
And health and hope have gone the way of love
Into the drear oblivion of lost things.
Ghosts go along with us until the end:

This was a mistress, this perhaps a friend.
With pale indifferent eyes, we sit and wait
For the dropt curtain and the closing gate.
This is the end of all the songs man sings.
(Ernest Dowson, uit 'Decorations' 1899)

I. Xenakis: Nuits

Nuits werd in Indiana en Parijs geschreven in de periode 1967-68 en is opgedragen '...aan de onbekende politieke gevangenen ...de duizenden die vergeten zijn, en wier namen we niet meer weten'. Deze opdracht heeft onvermijdelijk geleid tot geëmotioneerde reacties op het stuk; men kan het ook gewoon beschouwen als een oefening in vokale technieken. Er is geen tekst: de twaalf stemmen — drie maal sopraan, alt, tenor en bas — zingen losse lettergrepen, medeklinkers en klinkers, en er wordt veel gebruik gemaakt van kwarttonen en glissando's.

Schönberg: Friede auf Erden

Schönberg schreef een aantal stukken voor koor zonder begeleiding. Het vroegste was Friede auf Erden, geschreven in 1907, toen hij de gebieden achter de grenzen van conventionele harmonie en tonaliteit begon te verkennen. Dit was ook het jaar waarin zijn Erste Kammer-symfonie de befaamde eerste uitvoering beleefde voor een publiek dat geleidelijk de zaal uitliep. 'Friede' werd snel tot 'onuitvoerbaar' verklaard, en Schönberg zelf heeft het afgedankt door het 'een illusie voor gemengd koor' te noemen. In 1911 capituleerde hij en voegde er een facultatieve instrumentale begeleiding aan toe, om de zangers te helpen hun toonhoogte te houden. Nog enige jaren voordat het werk echt repertoire was geworden kon de componist met trots zeggen: 'Ik vind tegenwoordig dat het meer van belang voor mij is wanneer de mensen mijn oudere werken, zoals Friede auf Erden, begrijpen. Dat zijn de natuurlijke vooruitlopers op mijn latere werk, en alleen degenen die dat werk echt begrijpen zullen in staat zijn het nieuwe werk aan te horen en te verstaan.'

Het gedicht van Conrad Ferdinand Meyer is een kerst-scène met herders die waken over Moeder en Kind, en het gaat over de engelen die met hun liederen de mensheid kwamen redden van zonde en duisternis, en licht en vergiffenis brachten — de boodschap van het Christuskindje dat brengen zal: 'Vrede op aarde, en welbehagen aan alle mensen'.

Da die Hirten ihre Herde
Liessen und des Engels Worte
Trugen durch die niedre Pforte
Zu der Mutter mit dem Kind,
Fuhr das himmlische Gesind
Fort im Sternenraum zu singen,
Fuhr der Himmel fort zu klingen:
Friede, Friede auf der Erde!

Seit die Engel so geraten,
O wie viele Blut'ge Taten
Hat der Streit auf wilden Pferde,
Der geharnischte vollbracht!
In wie mancher heil'gen Nacht
Sang der Chor der Geister zingend,
Dringlich flehend, leis verklagend:
Friede, Friede auf der Erde!

Doch es ist ein ew'ger Glaube
Dass der Schwache nicht zum Raube
Jeder frechen Mordgebärde
Werde fallen allezeit:
Etwas wie Gerechtigkeit
Webt und wirkt in Mord und Grauen
Und ein Reich will sich erbauen,
Das den Frieden sucht der Erde.

Mählich wird es sich gestalten,
Seines heil'gen Amtes walten,
Waffen schmieden ohne Fährde,
Flammenschwerter für das Recht,
Und ein königlich Geschlecht
Wird erblühn mit starken Söhnen
Dessen helle Tuben dröhnen:
Friede, Friede auf der Erde!

C. F. Meyer

Lees ook het **HOLLAND FESTIVAL**-magazine.
Een leesbaar kunstmagazine en waardevol souvenir.
Alle achtergronden plus agenda van dag tot dag.
In elke kiosk voor f 3,-.
